

**BRL-K613/03**

2017-05-12

# Beoordelingsrichtlijn

voor het Kiwa productcertificaat voor  
Aftapkranen



**Trust  
Quality  
Progress**

# Voorwoord Kiwa

Deze Beoordelingsrichtlijn (BRL) is opgesteld door het College van Deskundigen Waterketen (C.W.K.) van Kiwa, waarin belanghebbende partijen op het gebied van Aftapkranen zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zo nodig deze BRL bij. Waar in deze BRL sprake is van “College van Deskundigen” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL zal door Kiwa worden gehanteerd in samenhang met het Kiwa-Reglement voor Productcertificatie, waarin de algemene spelregels van Kiwa bij certificatie zijn vastgelegd.

## **Kiwa Nederland B.V.**

Sir Winston Churchillaan 273  
Postbus 70  
2280 AB RIJSWIJK

Tel. 088 998 44 00  
Fax 088 998 44 20  
info@kiwa.nl  
www.kiwa.nl

© 2017 Kiwa N.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het gebruik van deze Beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

## **Bindend verklaring**

Deze beoordelingsrichtlijn is door Kiwa bindend verklaard per 12 mei 2017.

## **Beoordelingsrichtlijn**

© Kiwa Nederland B.V.

- 1 -

**BRL-K613/03**

2017-05-12

# Inhoud

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>4</b>
1.1	Algemeen	4
1.2	Toepassingsgebied	4
1.3	Acceptatie van door de leverancier geleverde onderzoeksrapporten	4
1.4	Kwaliteitsverklaring	4
<b>2</b>	<b>Terminologie</b>	<b>5</b>
2.1	Definities	5
<b>3</b>	<b>Procedure voor het verkrijgen van een kwaliteitsverklaring</b>	<b>6</b>
3.1	Toelatingsonderzoek	6
3.2	Certificaatverlening	6
<b>4</b>	<b>Producteisen en bepalingmethoden</b>	<b>7</b>
4.1	Algemeen	7
4.2	Publiekrechtelijke eisen	7
4.3	Privaatrechtelijke eisen	7
<b>5</b>	<b>Beproevingmethoden</b>	<b>10</b>
5.1	Bepaling van de bestandheid tegen hoge volumestromen	10
5.2	Bepaling van de duurzaamheid	10
5.3	Bepaling van de weerstand tegen krachten	10
5.4	Bepaling van de afsluiting	11
5.5	Bepaling van de afdichting	11
<b>6</b>	<b>Merken</b>	<b>12</b>
6.1	Algemeen	12
6.2	Certificatiemerk	12
<b>7</b>	<b>Eisen aan het kwaliteitssysteem</b>	<b>13</b>
7.1	Beheerder van het kwaliteitssysteem	13
7.2	Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan	13
7.3	Beheersing van laboratorium- en meetapparatuur	13
7.4	Procedures en werkinstructies	13
7.5	Overige eisen aan het kwaliteitssysteem	13
<b>8</b>	<b>Samenvatting onderzoek en controle</b>	<b>14</b>
8.1	Onderzoeksmatrix	14
8.2	Controle op het kwaliteitssysteem	14
<b>9</b>	<b>Afspraken over uitvoering certificatie</b>	<b>15</b>

9.1	Algemeen	15
9.2	Certificatiepersoneel	15
9.3	Rapport toelatingsonderzoek	16
9.4	Beslissing over certificaatverlening	17
9.5	Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring	17
9.6	Aard en frequentie van externe controles	17
9.7	Rapportage aan College van Deskundigen	17
9.8	Tekortkomingen	18
9.9	Interpretatie van eisen	18
<b>10</b>	<b>Lijst van vermelde documenten</b>	<b>19</b>
10.1	Publiekrechtelijke regelgeving	19
10.2	Normen / normatieve documenten:	19
<b>I</b>	<b>Model certificaat (informatief)</b>	<b>20</b>
<b>II</b>	<b>Model IKB-schema (informatief)</b>	<b>21</b>

# 1 Inleiding

## 1.1 Algemeen

De in deze BRL opgenomen eisen worden door Kiwa gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag en de instandhouding van een productcertificaat voor Aftapkranen.

Deze BRL vervangt BRL-K613/02 d.d. 2012-02-01.

De kwaliteitsverklaringen die op basis van die BRL zijn afgegeven verliezen in elk geval hun geldigheid op 1 februari 2018.

Bij de uitvoering van certificatiwerkzaamheden is Kiwa gebonden aan de eisen, als opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17065 die in het hoofdstuk "Afspraken over de uitvoering van certificatie" zijn vastgelegd.

## 1.2 Toepassingsgebied

Aftapkranen voor water zijn bedoeld voor het ledigen van afgesloten drinkwaterinstallaties of gedeelten daarvan. De aftapkranen zijn geschikt voor montage aan toestellen in drinkwaterinstallaties met een werkdruk tot 1000 kPa bij een watertemperatuur tot 65°C. Incidenteel gebruik met een watertemperatuur tot 90 °C is mogelijk indien gelimiteerd tot maximaal 1 uur aaneengesloten.

Gebruik van de aftapkranen in leidingwatersystemen met een continue temperatuur hoger dan 65°C is mogelijk, doch dit heeft invloed op de duurzaamheid van onderdelen, alsmede op de temperatuur van het bedieningsorgaan.

## 1.3 Acceptatie van door de leverancier geleverde onderzoeksrapporten

Indien door de leverancier rapporten van onderzoekinstellingen of laboratoria worden overgelegd om aan te tonen dat aan de eisen van de BRL wordt voldaan, zal moeten worden aangetoond dat deze zijn opgesteld door een instelling die voldoet aan de van toepassing zijnde accreditatienorm, te weten:

- NEN-EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen;
- NEN-EN ISO/IEC 17021 voor certificatie-instellingen die systemen certificeren;
- NEN-EN-ISO/IEC 17024 voor certificatie-instellingen die personen certificeren;
- NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria;
- NEN-EN-ISO/IEC 17065 voor certificatie-instellingen die producten certificeren.

### Toelichting

De instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een accreditatie-instelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten.

Deze accreditatie moet betrekking hebben op het voor deze BRL vereiste onderzoek.

Indien geen accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, zal de certificatie-instelling zelf verifiëren of aan de accreditatienorm is voldaan, of het desbetreffende onderzoek opnieuw zelf (laten) uitvoeren.

## 1.4 Kwaliteitsverklaring

De op basis van deze BRL af te geven kwaliteitsverklaringen worden aangeduid als Kiwa-productcertificaat.

Een model product certificaat is ter informatie als bijlage I opgenomen.

## 2 Terminologie

### 2.1 Definities

In deze BRL zijn de volgende termen en definities van toepassing:

- **Beoordelingsrichtlijn (BRL):** de in het College van Deskundigen gemaakte afspraken over het onderwerp van certificatie;
- **Certificatiemerk:** een beschermd merk, waarvan het gebruik met machtiging van Kiwa wordt toegestaan aan de leverancier, wiens producten bij aflevering geacht kunnen worden te voldoen aan de geldende eisen.
- **College van Deskundigen:** het College van Deskundigen Waterketen (CWK)
- **Controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurende aan de in de BRL gestelde eisen voldoen;
- **Drinkwater:** water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers; (bron Drinkwaterwet);
- **Drinkwaterinstallatie:** een installatie die middellijk of onmiddellijk is aangesloten op het distributienet van een drinkwaterbedrijf (bron Drinkwaterwet);
- **Huishoudwater:** leidingwater dat niet voldoet aan de eisen voor drinkwater en uitsluitend bestemd is voor toiletspoeling (bron Drinkwaterbesluit);
- **Installatie:** samenstel van leidingen, appendages, fittingen en toestellen;
- **IKB-schema:** een beschrijving van de door de leverancier uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem;
- **Leidingwater:** water, bestemd om te drinken, te koken, voedsel te bereiden of andere huishoudelijke doeleinden;  
*Opm : Leidingwater kan zijn drinkwater, warmtapwater of huishoudwater;*
- **Leverancier:** de partij die er voor verantwoordelijk is dat producten bij voortdurende voldoen aan de eisen waarop de certificatie is gebaseerd;
- **Private label certificaat:** Een productcertificaat waarin uitsluitend producten worden gespecificeerd die zijn opgenomen in het productcertificaat van een andere door Kiwa gecertificeerde producent met als enig verschil dat de producten en productinformatie van de private label houder voorzien zijn van een merknaam die toebehoort aan de private label houder;
- **Productcertificaat:** een document, dat een verklaring van Kiwa inhoudt, dat de in dat document vermelde en door de leverancier vervaardigde producten bij aflevering geacht kunnen worden te voldoen aan de voor die producten geldende eisen;
- **Producteisen:** in maten of getallen geconcretiseerde eisen die zijn toegespitst op de (identificeerbare) eigenschappen van producten en die een te behalen grenswaarde bevatten die ondubbelzinnig kan worden berekend of gemeten.
- **Toelatingsonderzoek:** De initiële beoordeling van de leverancier en het onderzoek van de betreffende producten ten behoeve van de eerste afgifte van een certificaat.

# 3 Procedure voor het verkrijgen van een kwaliteitsverklaring

## 3.1 Toelatingsonderzoek

Het uit te voeren toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van de in deze BRL opgenomen (product)eisen inclusief bepalingmethoden en omvat, afhankelijk van de aard van het te certificeren product:

- een (monster)onderzoek, om vast te stellen of de producten voldoen aan de product- en/of prestatie-eisen;
- de beoordeling van het productieproces;
- de beoordeling van het kwaliteitssysteem en het IKB-schema;
- een toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures.

## 3.2 Certificaatverlening

Na afronding van het toelatingsonderzoek worden de resultaten voorgelegd aan de beslisser (zie 9.2). Deze beoordeelt de resultaten en stelt vast of het certificaat kan worden verleend of dat aanvullende gegevens en/of onderzoeken nodig zijn voordat het certificaat kan worden verleend.

## 4 Producteisen en bepalingmethoden

### 4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen, waaraan Aftapkranen moet voldoen, evenals de bepalingmethoden om vast te stellen dat aan de eisen wordt voldaan.

### 4.2 Publiekrechtelijke eisen

#### 4.2.1 *Geschiktheid voor contact met drinkwater*

Producten en materialen die in contact (kunnen) komen met drinkwater of warm tapwater mogen geen stoffen afgeven in hoeveelheden die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid van de consument of anderszins de waterkwaliteit aantasten. Daartoe dienen de producten of materialen te voldoen aan de toxicologische, microbiologische en organoleptische eisen die zijn vastgelegd in de van kracht zijnde "Ministeriële Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening" (gepubliceerd in de Staatscourant). Dit betekent dat de procedure voor het verkrijgen van een erkende kwaliteitsverklaring, zoals bedoeld in de vigerende Regeling, met positief resultaat moet zijn afgerond. Producten of materialen, die zijn voorzien van een kwaliteitsverklaring<sup>1</sup>, afgegeven door bijvoorbeeld een buitenlandse certificatie-instelling, mogen ook in Nederland worden toegepast, mits deze kwaliteitsverklaring door de Minister gelijkwaardig is verklaard aan de kwaliteitsverklaring zoals bedoeld in de Regeling.

### 4.3 Privaatrechtelijke eisen

#### 4.3.1 *corrosievastheid*

De toegepaste materialen moeten corrosievast zijn of tegen corrosie zijn beschermd en mogen geen aanleiding kunnen geven tot onderlinge contactcorrosie. Metallische, corrosiewerende dekklagen moeten voldoen aan de eisen gesteld in EN 248.

#### 4.3.2 *Ontwerp en uitvoering*

##### 4.3.2.1 *Bedieningsorgaan*

Bij toepassing van een klem- of klikverbinding moet de aftrekkraft tenminste 50 N en ten hoogste 200 N bedragen.

##### 4.3.2.2 *Bedieningsspil*

De bewegingsschroefdraad op de spil moet zelf remmend zijn. De aftapkraan moet bij rechtsomdraaien sluiten.

##### 4.3.2.3 *Uitvoering kraanhuis*

Van de aftapkraan moet de hartlijn van de instroomzijde de hartlijn van de uitstroomtuit onder een hoek van 90° snijden.

##### 4.3.2.4 *Wanddikte kraanhuis*

De wanddikte van het huis van aftapkranen die zijn vervaardigd met messing of brons moet tenminste voldoen aan de beoordelingsrichtlijn BRL-K623.

---

<sup>1</sup> In de "Regeling" staat (artikel 16) "Een kwaliteitsverklaring afgegeven door een onafhankelijke certificeringsinstelling in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, is gelijkwaardig aan een erkende kwaliteitsverklaring, voor zover naar het oordeel van de Minister uit de eerstgenoemde kwaliteitsverklaring blijkt dat voldaan wordt aan ten minste gelijkwaardige eisen als bedoeld in deze regeling."



#### 4.3.2.5 *Afsluitend element*

- *Uitvoering*  
De uitvoering van het afsluitend element is vrij.
- *Bevestiging klepbedekking*  
Schroefdraad voor het bevestigen van een klepbedekking mag niet met het water in aanraking komen.
- *Bevestiging van een klep*  
De bedieningsspil moet draaibaar zijn ten opzichte van de klep. Indien een stijgende bedieningsspil is toegepast, mag de axiale speling tussen klep en spil ten hoogste 0,2 mm bedragen en moet bij volledig geopende aftapkraan speling tussen klep en bovendeel aanwezig zijn en moet de klepsteel bij eventueel losgeraakte klep in deze stand van de spil over tenminste 4 mm worden geleid.  
Bij verwijderde klepbedekking moet de bewegingsschroefdraad van de spil in volledig afgesloten stand van de kraan nog ingrijpen, zodat de kraan normaal kan worden geopend.

#### 4.3.2.6 *Aansluitende*

Het aansluitende moet zijn uitgevoerd met G $\frac{1}{4}$ , de schroefdraad moet voldoen aan NEN-ISO 228. De nuttige schroefdraadlengte en de lengte van het aansluitende moeten tenminste voldoen aan de beoordelingsrichtlijn BRL-K623. De middellijn van de doorlaat moet tenminste 7 mm bedragen.

#### 4.3.2.7 *Uitlooptuit*

De uitlooptuit mag geen mogelijkheden bieden om een slang aan te brengen. De middellijn van de doorlaat moet tenminste 7 mm bedragen.

#### 4.3.2.8 *Sleutelvlakken*

De hoogte van sleutelvlakken moet tenminste zijn volgens beoordelingsrichtlijn BRL-K623.

### 4.3.3 *Uiterlijk en afwerking*

Aftapkranen moeten vrij zijn van bewerkingsvuil en goed zijn gereinigd. Groeven, scheuren, putten en dergelijke mogen niet voorkomen. De daartoe in aanmerking komende onderdelen moeten doelmatig zijn gesmeerd.

### 4.3.4 *Functionele eisen*

#### 4.3.4.1 *Volumestroom*

De volumestroom door de volledig geopende aftapkraan moet bij een werkdruk van 100 kPa tenminste 0,05 l/s bedragen.

#### 4.3.4.2 *Bestandheid tegen hoge volumestromen*

Bij de beproeving volgens 5.1 mag geen vervorming of beschadiging van het dichtingselement optreden.

Na de beproeving volgens 5.1 moet de aftapkraan voldoen aan 4.3.4.5.

#### 4.3.4.3 *Duurzaamheid*

Bij de beproeving volgens 5.2 mogen aan het bedieningsorgaan en de bevestiging daarvan geen breuk of vervormingen zijn opgetreden.

Na de beproeving volgens 5.2 moet de aftapkraan voldoen aan 4.3.4.5.

#### 4.3.4.4 *Weerstand tegen krachten en momenten*

Bij de beproeving volgens 5.3 mag geen vervorming of breuk van het bedieningsorgaan en/of de aftapkraan optreden.

Na de beproeving volgens 5.3 moet de aftapkraan voldoen aan 4.3.4.5 en 4.3.4.6.

#### 4.3.4.5 *Afsluiting*

Bij de beproeving volgens 5.4 mag de gesloten aftapkraan geen water doorlaten, noch lekkage of enig teken van beschadiging vertonen.

#### 4.3.4.6 *Afdichting*

Bij de beproeving volgens 5.5 mag bij de geopende aftapkraan langs de spil ten hoogste 10 mm<sup>3</sup>/s water lekken.

# 5 Beproevingsmethoden

## 5.1 Bepaling van de bestandheid tegen hoge volumestromen

### 5.1.1 Toestel

Voor de bepaling van de bestandheid tegen hoge volumestromen moet de aftapkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarmee onder toevoer van water de vereiste druk kan worden bewerkstelligd. De waterdruk moet kunnen worden gemeten met een precisieanometer volgens NEN 927.

Tijdens deze beproeving moet:

- de druk van het water aan de instroomzijde van de aftapkraan tenminste 1000 kPa zijn;
- de watertemperatuur ten hoogste 30 °C zijn.

### 5.1.2 Proefstuk

Voor elke bepaling is een nieuw proefexemplaar van de aftapkraan nodig.

#### 5.1.2.1 Werkwijze

Voer in een continu verlopend proces 5 cycli uit, waarbij 1 cyclus de volgende punten omvat: open de kraan met een rotatiefrequentie van  $0,5 \pm 0,2$  Hz; sluit de kraan met een rotatiefrequentie van  $0,5 \pm 0,2$  Hz.

## 5.2 Bepaling van de duurzaamheid

### 5.2.1 Toestel

Voor de bepaling van de duurzaamheid moet de aftapkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarin deze aan een continu verlopend proces wordt onderworpen.

Tijdens deze beproeving moet:

- bij de geopende aftapkraan water doorstromen;
- de watertemperatuur  $90 \pm 3$  °C zijn;
- bij de maximale doorlaat van de aftapkraan de volumestroom tenminste 0,01 l/s bedragen;
- de statische druk bij gesloten aftapkraan ten hoogste 400 kPa bedragen.

### 5.2.2 Proefstuk

Voor elke bepaling is een nieuw proefexemplaar van de aftapkraan met bedieningsorgaan nodig.

### 5.2.3 Werkwijze

Voer in een continu verlopend proces 5.000 cyclussen uit, waarbij 1 cyclus de volgende punten omvat:

open met een rotatiefrequentie van  $0,5 \pm 0,2$  Hz de aftapkraan tot 80% van de volledige doorlaat;

houd de aftapkraan gedurende (1 +0,1) s in deze stand in rust;

sluit met een rotatiefrequentie van  $0,5 \pm 0,2$  Hz de aftapkraan;

breng gedurende (2 +0,1) s een sluitmoment aan van (1 +0,1) N.m.

## 5.3 Bepaling van de weerstand tegen krachten

### 5.3.1 Toestel

Voor de bepaling van de weerstand tegen krachten en momenten moet de aftapkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarmee het vereiste moment kan worden bewerkstelligd.

Tijdens deze beproeving moet:

- bij geopende aftapkraan water doorstromen;
- de watertemperatuur  $90 \pm 3$  °C zijn;
- bij volledig geopende aftapkraan de volumestroom tenminste 0,01 l/s bedragen;
- bij gesloten aftapkraan geen statische druk heersen.

### **5.3.2 Proefstuk**

Voor elke bepaling is een nieuw proefexemplaar van de aftapkraan met bedieningsorgaan nodig.

### **5.3.3 Werkwijze**

Open de aftapkraan.

Houd de aftapkraan gedurende ( $300 \pm 10$ )s in deze stand in rust. Breng gedurende ( $10 \pm 1$ ) s op het bedieningsorgaan in een vlak loodrecht op de bedieningspil een linksdraaiend moment aan van ( $1 +0,1$ ) N.m.

Sluit vervolgens de aftapkraan. Breng gedurende ( $10 \pm 1$ ) s op het bedieningsorgaan in een vlak loodrecht op de bedieningspil een rechtsdraaiend moment aan van ( $1 +0,1$ ) N.m.

## **5.4 Bepaling van de afsluiting**

### **5.4.1 Toestel**

Voor de bepaling van de afsluiting moet de aftapkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarmee onder toevoer van water de vereiste drukken kunnen worden bewerkstelligd. De waterdruk moet kunnen worden gemeten met een precisieanometer volgens NEN 927. Voor deze beproeving moet het toestel worden ontluicht.

### **5.4.2 Werkwijze**

Open de aftapkraan en vul deze met water. Sluit de aftapkraan.

Breng gedurende ( $2 \pm 0,1$ ) s een rechtsdraaiend moment van ( $1 +0,1$ ) N.m aan.

Belast de instroomzijde van de aftapkraan met een druk gelijkmatig binnen 15 s oplopend tot ( $1600 \pm 50$ ) kPa en houd deze einddruk tenminste 60 s in stand.

## **5.5 Bepaling van de afdichting**

### **5.5.1 Toestel**

Voor de bepaling van de afdichting moet de aftapkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarmee onder toevoer van water de vereiste drukken worden bewerkstelligd. De waterdruk moet kunnen worden gemeten met een precisieanometer volgens NEN 927. Tijdens deze beproeving moet de druk van het water aan de instroomzijde van de aftapkraan tenminste 1000 kPa zijn.

### **5.5.2 Proefstuk**

Voor deze beproeving mag het proefstuk worden gebruikt, welke nodig was voor de beproeving volgens.

### **5.5.3 Werkwijze**

Open de aftapkraan.

Breng gedurende ( $2 \pm 0,1$ ) s een linksdraaiend moment van ( $1 +0,1$ ) N.m aan.

Bepaal de volumestroom lekwater langs de spil.

# 6 Merken






## 6.1 Algemeen

De navolgende merken en aanduidingen moeten op deugdelijke en duidelijke wijze op elk product zijn aangebracht:

- fabrieksnaam en/of gedeponeerd handelsmerk.

## 6.2 Certificatiemerk

Na het aangaan van een Kiwa certificatie overeenkomst moet tevens een van de volgende certificatiemerken duurzaam en onuitwisbaar op het product worden aangebracht:

Het Kiwa Water Mark “KIWA ”, of voor kleine producten  of  of  of .

# 7 Eisen aan het kwaliteitssysteem

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan het kwaliteitssysteem van de leverancier moet voldoen.

## 7.1 Beheerder van het kwaliteitssysteem

Binnen de organisatiestructuur moet een functionaris zijn aangewezen die belast is met het beheer van het kwaliteitssysteem van de leverancier.

## 7.2 Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan

De leverancier moet beschikken over een door hem toegepast schema van interne kwaliteitsbewaking (IKB-schema).

In dit IKB-schema moet aantoonbaar zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de producent worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

Dit IKB-schema moet ten minste een gelijkwaardige afgeleide zijn van het in de bijlage vermelde model IKB-schema.

## 7.3 Beheersing van laboratorium- en meetapparatuur

De leverancier moet vaststellen welke laboratorium- en meetapparatuur er op basis van deze BRL nodig is om aan te tonen dat het product aan de gestelde eisen voldoet.

Wanneer nodig moet de laboratorium- en meetapparatuur met gespecificeerde tussenpozen zijn gekalibreerd.

De leverancier moet de geldigheid van de voorgaande meetresultaten beoordelen en registreren, wanneer bij de kalibratie blijkt dat de laboratorium- en meetapparatuur niet correct functioneert.

De betreffende meetapparatuur moet voorzien te zijn van een identificatie waarmee de kalibratiestatus te bepalen is.

## 7.4 Procedures en werkinstructies

De leverancier moet kunnen overleggen:

- procedures voor:
  - de behandeling van producten met afwijkingen;
  - corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen;
  - de behandeling van klachten over geleverde producten en/of diensten;
- de gehanteerde werkinstructies en controleformulieren.

## 7.5 Overige eisen aan het kwaliteitssysteem

De leverancier moet het volgende kunnen overleggen:

- het organigram van de organisatie;
- de kwalificatie eisen van het betrokken personeel.

## 8 Samenvatting onderzoek en controle

Hieronder is de samenvatting gegeven van het bij certificatie uit te voeren:

- **toelatingsonderzoek:** het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan;
- **controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurend aan de in de BRL gestelde eisen voldoen; daarbij is tevens aangegeven met welke frequentie controleonderzoek door de certificatie-instelling (CI) moet worden uitgevoerd;
- **controle op het kwaliteitssysteem:** controle op de naleving van het IKB-schema en de procedures.

### 8.1 Onderzoeksmatrix

Omschrijving eis	Artikel BRL-K613	Onderzoek in kader van	
		Toelating	Controle na certificaatverlening a), b)
<b>Materiaaleisen</b> Eisen ter voorkoming van aantasting van de kwaliteit van het drinkwater	4.2.1	X	X
<b>Producteisen</b> corrosievastheid	4.3.1	X	X
ontwerp en uitvoering	4.3.2	X	
uiterlijk en afwerking	4.3.3	X	X
<b>Functionele eisen</b> volumestroom	4.3.4.1	X	X
bestandheid tegen hoge volumestromen	4.3.4.2	X	X
duurzaamheid	4.3.4.3	X	
weerstand tegen krachten en momenten	4.3.4.4	X	X
afsluiting	4.3.4.5	X	X
afdichting	4.3.4.6	X	X
<b>Merken</b> Algemeen	6.1	X	X
Certificatiemerk	6.2		X

a) Bij significante wijzigingen, ter beoordeling door Kiwa, van het product of productieproces moet opnieuw worden vastgesteld of het product voldoet aan de prestatie-eisen.

b) Tijdens het controlebezoek controleert de inspecteur de producten aan de hand van een selectie uit de bovenstaand gemarkeerde producteisen. De frequentie van controlebezoeken is gedefinieerd in paragraaf 9.6 van deze BRL.

### 8.2 Controle op het kwaliteitssysteem

Het kwaliteitssysteem van de producent zal door de Kiwa worden beoordeeld.

Deze beoordeling omvat tenminste de aspecten die vermeld zijn in het Kiwa-Reglement voor Productcertificatie.

# 9 Afspraken over uitvoering certificatie

## 9.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd. In het bijzonder zijn dit:

- de algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar de:
  - wijze waarop leveranciers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag;
  - uitvoering van het onderzoek;
  - beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek.
- de algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- de door de certificatie-instelling te treffen maatregelen bij tekortkomingen;
- de door de certificatie-instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van certificaten, certificatiemerk, pictogrammen en logo's;
- de regels bij beëindiging van een certificaat;
- de mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie-instelling.

## 9.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- Certification assessor (**CAS**): belast met het uitvoeren van ontwerp- en documentatiebeoordelingen, attesteringsonderzoeken, toelatingen, beoordelen van aanvragen en het reviewen van conformiteitsbeoordelingen;
- Site assessor (**SAS**): belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;
- Decision maker (**DM**): belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles en beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

### 9.2.1 Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eisen zijn opgebouwd uit:

- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die voldoet aan de in NEN-EN-ISO/IEC 17065 gestelde eisen;
- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze BRL.

Opleiding en ervaring van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Basis competenties	Beoordelingscriteria
Kennis van de bedrijfsprocessen. Vaardigheden voor het verrichten van professionele beoordelingen van producten, processen, diensten, installaties, ontwerp en managementsystemen.	<i>Relevante werkervaring:</i> <b>SAS, CAS</b> : 1 jaar <b>DM</b> : 5 jaar inclusief 1 jaar m.b.t. certificatie Relevante technische kennis en werkervaring vergeleken met: <b>SAS</b> : beroepsonderwijs (MBO) <b>CAS, DM</b> : Bachelor (HBO)
Vaardigheden uitvoeren site assessment . Adequate communicatievaardigheden (o.a. rapporten schrijven, presentatie vaardigheden en interview vaardigheden).	<b>SAS</b> : Kiwa Audit training of gelijkwaardig en 4 site assessments inclusief 1 zelfstandig onder toezicht.



Basis competenties	Beoordelingscriteria
Uitvoeren Initieel onderzoek	<b>CAS:</b> uitgevoerd 3 initiële audits onder toezicht .
Uitvoeren review	<b>CAS:</b> beoordeling van 3 reviews

Technische competenties	Beoordelingscriteria
Opleiding	<b>Algemeen:</b> Opleidingen in een van de volgende disciplines: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Civiele techniek;</li> <li>• Werktuigbouwkunde.</li> </ul>
Uitvoering testen	<b>Algemeen:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1 week laboratorium training ( algemeen en schema specifiek) inclusief meettechnieken en uitvoeren testen onder toezicht;</li> <li>• Uitvoeren testen ( per schema).</li> </ul>
Ervaring - Specifiek	<b>CAS</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 3 complete toelatingen (exclusief de initiële audit van een productielocatie) onder bijwoning van een <b>CAS</b>.</li> <li>• 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door <b>PM</b>).</li> <li>• 3 initiële audits op de productielocatie onder begeleiding van de <b>PM</b>.</li> <li>• 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door <b>PM</b>).</li> </ul> <b>SAS</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5 inspectie audits samen met een gekwalificeerde <b>SAS</b>.</li> <li>• 3 inspectie audits zelfstandig uitgevoerd (geëvalueerd door <b>DM</b>).</li> </ul>
Vaardigheden betreffende de bijwoning	<b>Gekwalificeerde SAS en CAS</b> Interne trainingen t.b.v. bijwoningen

Legenda:

- Product manager: (**PM**)
- Site assessor (**SAS**)
- Certification assessor (**CAS**)
- Decision maker (**DM**)

### 9.2.2 Kwalificatie

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van opleiding en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- **DM:** kwalificatie van **CAS** en **SAS**;
- management van de certificatie-instelling: kwalificatie van **DM**.

### 9.3 Rapport toelatingsonderzoek

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek vast in een rapport. Het rapport moet aan de volgende eisen voldoen:

- volledigheid: het rapport doet een uitspraak over alle in de BRL gestelde eisen;
- traceerbaarheid: de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;
- basis voor beslissing: over certificaatverlening moet de **DM** zijn beslissing kunnen baseren op de in het rapport vastgelegde bevindingen.

#### **9.4 Beslissing over certificaatverlening**

De beslissing over certificaatverlening moet plaats vinden door een daartoe gekwalificeerde beslisser, die niet zelf bij het certificaatonderzoek betrokken is geweest. De beslissing moet traceerbaar zijn vastgelegd.

#### **9.5 Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring**

Het productcertificaat moet zijn uitgevoerd conform het als bijlage opgenomen model.

#### **9.6 Aard en frequentie van externe controles**

De certificatie-instelling moet controle uitoefenen bij de leverancier op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aan te houden controlefrequentie beslist het College van Deskundigen.

Bij de inwerkingtreding van deze BRL is de frequentie vastgesteld op 2 controlebezoeken per jaar voor leveranciers die over een kwaliteitsmanagement systeem volgens ISO 9001 voor hun productie beschikken dat is gecertificeerd door een geaccrediteerde instelling (volgens ISO/IEC 17021) en waarbij het IKB-schema een geïntegreerd onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem is.

In het geval de leverancier niet in bezit is van enig productcertificaat (uitgegeven door Kiwa of enig andere geaccrediteerde certificatie-instelling), wordt de frequentie verhoogd tot 3 controlebezoeken per jaar voor de duur van 1 jaar.

De door de certificatie-instelling uit te voeren controles zal ten minste betrekking hebben op:

- de in het certificaat vastgelegde productspecificaties;
- het productieproces van de producten;
- het IKB-schema van de leverancier en de resultaten van door de leverancier uitgevoerde controles;
- de juiste wijze van merken van de gecertificeerde producten;
- de naleving van de vereiste procedures,
- behandeling van klachten over geleverde producten.

Voor leveranciers met een private label certificaat wordt de frequentie van controles voor wat betreft de in het certificaat opgenomen producten vastgesteld op 1 controlebezoek per 2 jaar. Deze controles worden uitgevoerd bij de private label houder en zijn gericht op de in een IKB-schema op te nemen kwaliteitsaspecten en de resultaten van de door de certificaathouder daarop uitgevoerde controles. Het IKB van de private label houder moet tenminste betrekking hebben op:

- de juiste wijze van merken van de gecertificeerde producten;
- de naleving van de vereiste procedures voor in- en uitgangscntrole;
- de opslag van producten en goederen;
- de behandeling van klachten over geleverde producten.

De bevindingen van elke uitgevoerde controle zullen door Kiwa herleidbaar worden vastgelegd in een rapport.

#### **9.7 Rapportage aan College van Deskundigen**

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

## **9.8 Tekortkomingen**

Bij het niet voldoen aan de eisen worden door Kiwa maatregelen genomen conform het sanctiebeleid zoals omschreven in het Kiwa reglement voor product certificatie.

## **9.9 Interpretatie van eisen**

Het College van Deskundigen mag de interpretatie van de in deze BRL gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument.

# 10 Lijst van vermelde documenten

## 10.1 Publiekrechtelijke regelgeving

Staatscourant van 18 juli 2011, nr. 11911 'Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening'

## 10.2 Normen / normatieve documenten:

Nummer	Titel	Versie*
NEN-EN-ISO/IEC 17020	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren	
NEN-EN ISO/IEC 17021	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren	
NEN-EN-ISO/IEC 17024	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor instellingen die persoonscertificatie uitvoeren	
NEN-EN-ISO/IEC 17025	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings -en kalibratie laboratoria	
NEN-EN-ISO/IEC 17065	Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten	
NEN-ISO 228-1	Niet-afdichtende pijpschroefdraad - Deel 1: Afmetingen, toleranties en aanduiding	
NEN-ISO 7-1	afdichtende pijpschroefdraad – Deel 1	
NEN-EN 248	Elektrolytisch aangebrachte chroomnikkel lagen	
BRL-K 623	Fittingen	
NEN 1006	Algemene eisen voor drinkwaterinstallaties	
Waterwerkbladen - werkblad Drinkwater installations WB 2.2 A	Waterwerkbladen - werkblad Drinkwater installaties WB 2.2 A	

\*) Indien in deze kolom geen datum van uitgifte wordt aangegeven, geldt de vigerende versie van het document.

# I Model certificaat (informatief)

	<b>Kiwa®</b> Productcertificaat KXXXXX/01	
	Uitgegeven	XXXX-XX-XX
	Vervangt	
	pagina	1 van 1
<b>CERTIFICAAT</b>	<b>Aftapkranen</b>	
	VERKLARING VAN KIWA Met dit, conform het Kiwa-Reglement voor Productoertificatie, afgegeven productocertificaat verklaart Kiwa dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door	
	<b>Naam leverancier</b> geleverde producten, die zijn gespecificeerd in dit certificaat en voorzien van het onder "Merken" aangegeven Kiwa®-keurmerk, bij aflevering voldoen aan Kiwa-beoordelingsrichtlijn BRL-K613/03 "Aftapkranen".	
	 Luc Leroy Kiwa	
	<small>Openbaarmaking van het certificaat is toegestaan. Advies: raadpleeg <a href="http://www.kiwa.nl">www.kiwa.nl</a> om na te gaan of dit certificaat geldig is.</small>	
<small>Kiwa Nederland B.V. Sir Winston Churchillaan 273 Postbus 70 2280 AB RIJSWIJK Tel. 088 998 44 00 Fax 088 998 44 20 info@kiwa.nl <a href="http://www.kiwa.nl">www.kiwa.nl</a></small>	<small>Leverancier</small>	

## II Model IKB-schema (informatief)

Controle onderwerpen	Controle aspecten	Controle methode	Controle frequentie	Controle registratie
Grondstoffen c.q. toegeleverde materialen: <ul style="list-style-type: none"><li>• ingangscontrol grondstoffen</li></ul>				
Productieproces, productieapparatuur, materieel: <ul style="list-style-type: none"><li>• procedures</li><li>• werkinstructies</li><li>• apparatuur</li><li>• materieel</li></ul>				
Eindproducten				
Meet- en beproevingsmiddelen <ul style="list-style-type: none"><li>• meetmiddelen</li><li>• kalibratie</li></ul>				
Logistiek				